

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓMIVATAL:

Debreczen, Főtér Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Debreczen sürgetése.

Külön városi törvény.

A közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat tárgyában Debreczenben e hó első felében tartott értekezlet jegyzőkönyvébe foglalt észrevételeit a városi tanács még a múlt héten felküldötte a belügyminiszterhez, kérve az abban városi szempontokból lefektetett óhajításoknak szíves figyelembe vételét.

Épen jókor. Mert a miniszterelnök meglepő gyorsasággal már e hét elején tárgyalatni kezdte a törvényjavaslatot a házban s az általános vita idestova befejezésre is jut.

Arad város törvényhatósága, melynek kebelében f. hó 24-dikén tartják az önálló törvényhatóságú városok polgármesterei összejevételüket, látva ezt a sietséget, sürgős felterjesztést intézett a belügyminiszterhez és képviselőházhoz, melyben a törvényhatósági városok részére külön törvény alkotást kér, mert szomorúan kell tapasztalnia Arad-

dal együtt minden városnak, hogy törvényhozó uraink kivétel nélkül csupán a megyei adminisztrációval foglalkoznak. Az új törvényjavaslat is a régi közigazgatási törvények mintájára csak megyét és mindig csak megyét ösmér és a városokról csupán mellékesen emlékezik meg, alig téve különbséget a törvényhatósági, a rendezett tanácsú városok és a községek között. Hogy elég jókor érkezett-e az aradi és debreczeni felirat, meghallgattatnak-e az azokban foglalt kérések, azt nem tudjuk. De az eddigi felszólalók csaknem kizárólagosan vármegyei képviselők, a kik mindannyian teljesen a vármegyei közigazgatás neveljei s csupán e szempontokból szólottak általánosságban a szőnyegen fekvő törvényjavaslatához. A városok érdekében még idáig egyetlen felszólaló sem állott fel, pedig a 24 törvényhatósági vidéki városnak van vagy 40 képviselője, a kik tulajdonban kormánypártiak.

Az aggodalom tehát teljesen jogosult azok részéről, akik váro-

saink érdekeit sehogy sem látják biztosítva az új törvényalkotások sorozatában.

Ily igazolt aggálynak adott kifejezést az a távirat, mely tegnap illetékes helyről városunk három országgyűlési képviselőjéhez s közvetve a többi törvényhatósági városok képviselőihez is intéztetett s melynek tartalma ez:

„Közigazgatási törvényjavaslatnál kérjük érdekünkben szóljatok fel megyei adminisztrációtól elválasztva törvényhatósági városok részére külön törvényt kérünk Debreczen felirata is felment szombaton.“

Mint országgyűlési tudósításunkból kitűnik, a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről szóló javaslat vitája tegnap megszakadt. Ez jó jel. Arra nézve, hogy a városok érdekében való esetleges felszólalások talán még nem késnek el.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Távirati tudósítás. —

Az ülés elején Kola János előadó terjesztette elő az igazságügyi bizottság

Az álom pszichológiája.

Ezt a régi és örökké új kérdést a modern kor tudása a pszichológiai térről átvitte a fiziológiai alapon megfejtendő rejtélyek közé. A dolog természeténél fogva első sorban orvosok és természetbuvárok az illetékes fejtegetői annak az állandó problémának, hogy tulajdonképpen milyen és miféle körülményektől függő funkciója a léleknek az álom. Robert angol tudós a kérdést így fejté meg:

Azok a félig öntudatlan gondolatok, amelyek napközben keletkeznek bennünk, de, amelyek annyira nem intenzívek, hogy keresztül hatolva a többi benyomásokon: öntudatra ébrednének és határozott tudatos ideákká kialakulnának, ezek a mai álomban megjelenő gondolataink. Az angol természettudós szerint soha sem a szabatosan körvonalozott és határozottan kidomborított gondolataink azok, amelyek lelkünk álom-

életében szerepet játszanak, hanem azok a ködös, bizonytalan, félig kifejtett érzetrendékek, amelyek éppen csak hogy megjelentek a lélek szemhatárán, de rögtön el is tűnnek onnan.

Richers példákkal bizonyítja az álmodásnak azt a sajátos jellemvonását, hogy az időt, illetőleg a hangulatok átérzésének normális idejét, rendes méreteiből egészen kiforgatja. Megemlíti például, hogy egyik ismerősét foggyordorban ébresztette föl. És az illető, fölébredése pillanatában következőképpen mesélte el, a mi álmodott:

„Álomban katonának voltam és szörnyen megkínzott a szünni nem akaró folytonos fáradóság. Türelmetlen helyzetemből nem tudtam másképpen szabadulni, mint szokás által. Megszöktem, de üldözöm utólérték, katonatörvényszék elé állítottak és kimondták rám a halálos ítéletet. Nemsokára kivittek a halálos ítélet végrehajtására kiszemelt vesztőhelyre, szemeimet bekötötték

és — éppen csak lövést hallottam meg s fölébredtem.“

Az egész álomdráma tehát a fölébredéstől oknak, a tényleg eldördült lövésnek pillanatában keletkezett és ez a pillanatnyi idő elégséges volt arra, hogy az eseménynek egész sorozatát gondolja végig az álmodó.

Hasonló álmokról mesél Quincey is, az ópiumfüggő:

— Gyakran úgy érezttem magam, mintha alvilági utazásokban volna részem. Mélységek nyitak meg előttem és én a föld golyójának véget nem érő üregeiben bolyongtam

Végtelenül hosszú idők multak el, évtizedek, évszázadok és én reménytelenül egyre tovább barangoltam az alvilágban. Fölébredésemkor rendszeren meglepett az időtartam végtelensége, amelyet végigéltem s amelyről az ébredés pillanatában tudtam rögtön, hogy csak egynehány órának kápiázata lehetne.

Bika szálloda.

Van szerencsém a n. 6. közönséget értesíteni, hogy folyó hó 22-én szombaton este 8 órakor az udvari helyiségben nagy katonai zenehangverseny tartatik. Ugyanott elkülönített helyen kávéházi italok is felszolgáltatók. Szabad bemenet. Számos látogatást kér: az üzletvezető és vendéglős.

jelentését a kolozsvári kir. ügyészségnek a büntető törvénykönyv 269. §-a értelmében odaadó fölhatalmazás iránt tett fölterjesztés tárgyában. A bizottság a fölhatalmazást ezúttal nem javasolta, a mihez a Ház is hozzájárult.

Az ügyészség az országgyűlés megértéséért egy paraszt ember ellen eljárni, aki a polgári házassági törvényről azt mondotta, hogy *akasztani valók azok, akik ilyen törvényt hoznak.*

Ezután folytatták a közigazgatási javaslat tárgyalását.

Páder Rezső azt találja, hogy a javaslatnak ebben a nyári hőségben való tárgyalása már csak azért sem alkalmas, mert az országgyűlési ciklus is vége felé jár. A kormánynak a közigazgatás reformja iránti tervei tekintetében sehogyszem vagyunk tisztában.

A javaslatban oly mélyreható és fontos intézkedések vannak, hogy azok alapos megvitatása okvetlenül szükséges. Az indoklás szerint a javaslat a közigazgatás nagy reformjának nemcsak eladását nem jelenti, hanem annak épen előzményét képezi. Csak-hogy maga az indoklás is azt mondja, hogy ehhez még hosszabb idő kívántatik, mert nincs hozzávaló emberanyag, vagyis nincs elegendő számú és kellően képzett hivatalnok kar. — Szólt az azt tartja, hogy a vármegyei hivatalnoki kar nem olyan rossz, mint a hire. Hanem a helyett, hogy a vármegyei adminisztráció szigorubb ellenőrzését vitték volna keresztül, fokozták a főispáni hatalmat és a tisztviselőket politikai jellegű szolgálatokra használták fel. A javaslatban foglalt büntető parancs a magyar nép jogérzékével nem egyeztethető meg. Igaz, hogy az eljárást egyszerűsíti, de a polgárok jogainak rovására nem szabad az adminisztrációt reformálni. Elvárja a Ház jogászeitől, hogy a büntető parancs ellen, mely sehogyszem egyezik a modern igazságszolgáltatás nagy elveivel, állást fognak foglalni.

Ezután általános figyelem között Kossuth Ferencz állott föl szólására. Azért szólt föl, hogy az ország színe előtt kijelentse, hogy a büntető parancsban a polgárok legszebb jogainak megnyirbálását látja. Nem szabad lerombolni alkotmányunknak azt a legnagyobb alapelvét, mely már az aranybullában is benne van. tudniillik, hogy senkit elítélni az illető meghallgatása nélkül nem szabad. Kéri a miniszterelnököt, álljon el a javaslatnak ide vonatkozó szakaszától, mely határozottan nagy visszaélésre fog alkalmat nyújtani. Ha egy országban valakit el lehet itélni meghallgatás nélkül, úgy a polgároknak az erőszak ellen nincs más fegyverök, mint a forradalom. Az egyszerűsítés minden téren, tehát a közigazgatás terén is, helyes dolog. De az egyszerűsítés kedvéért ne kobozzuk el a polgári jogokat. Ha azonban az egyszerűsítés csak így lehetséges, úgy inkább nem kér belőle. A miniszterelnök ur Deák Ferencz iskolájában növekedett fel, aki a közszabadság intézményeit a legnagyobb mértékben respektálta, szólt tehát elvárja tőle, hogy meg fogja hallgatai az ellenzék aggályait. (Helyeslés a baloldalon).

Horánszky Nándor: Haladást lát már abban is, hogy egyszerűsíteni törekedik a kormány. A legnagyobb kifogás a büntető parancs ellen volt. Pedig ha vizsgáljuk, arra a meggyőződésre jutunk, hogy az nemcsak hogy szabadságot nem sért, de ellenkezőleg megvédi a népet a külső befolyástól. Különben is ez a 67. 33. t.-cz. alapján lesz reformálva s így a törvénytelenég vádjá elcsúszik. A büntetőparancs közzétételét intézményében sok garantiát nem lát.

Polonyi Géza: A bakter! A kisbíró!

Horánszky Nándor: Azt hiszi, az is megtudja védeni büntető eljárásban a nép érdekét. Garantiát tisztán a bírói fórum teljes loyálisában lát.

Nem tartja jogosnak az ellenzék féltelmét, mintha az már átalakulás volna közigazgatásunk végleges egyszerűsítésére. Ez csak kezelségi könnyebbéget czéloz, nem pedig elvi változást. Azt hiszi, ez a leg-egészségesebb szempont, a minnek alapján ezt a törvényjavaslatot bírálni lehet; miért is elfogadja a törvényjavaslatot. (Helyeslés jobbról, balközépről).

Polonyi Géza: Ez mégsem járja, hogy megvádoljon bennünket!

Szell Kálmán miniszterelnök: Azt hiszi, a tárgyat eléggé megvilágította Horánszky felszólalásában. De azért ő is akar egy-egy helyesre válaszoit. Páder Rezső nem helyesen olvasta fel a törvényt, mert ez nem elvi változás. Ez tisztán eljárási reform. S ebben a tekintetben Polonyinak nincs igaza, amikor a halálát nem a miniszteri székekben kívánja.

Polonyi Géza: Nem azt mondtam! Azt mondtam, hogy egy miniszterelnök sem halt meg, mint miniszterelnök.

Szell Kálmán: Ez teljesen mindegy, de rá nézve ez csak vigasztaló. (Derűtség.) Nem szabad törvényt csinálni subjektívalapon anélkül, hogy számot ne vetnénk a jövő átalakulásával. Ilyen nagy számárságot ne tétélezenek fel róla.

Endrey Gyula: Csak kisebb számárságot?

Szell Kálmán: Endreynek joga van kritikát mondani, de ilyen modorban nem tartja ildomosnak a kritikát. A kézbesítést illetőleg törekedni fog arra, hogy a kézbesítők lehetőleg értelmes emberek legyenek, kik a félnek megmagyarázhatják a parancsot. A büntető parancsokkal idáig sokkal inkább lehetett visszaélni, mint jelenleg. De ezzel szemben is talált orvoslást. Első sorban kötelező vé teszi a kézbesítőkre, hogy saját kezébe kézbesítsék a félnek a parancsot, azt annak megmagyarázzák a jogaira figyelmeztessék. Másodsor már a kézbesítőnek nyilatkozhatik, vajjon a tárgyalás megtartását kéri-e, harmadszor pedig az elmaradási bírságot 40 koronáról 30-ra szálította le. Ezeket a könnyítéseket megteszi, de megáról az eljárásról lemondani nem fog. Egyforma, egyöntetű adminisztrációra törekszik az egész országban. Megelégedésére szolgál, hogy a csendőri parancsok csak ügyvitelét kifogásolták. Meg van győződve, hogy a csendőri bíráskodás minden tekintetben összhangban van a személyes szabadsággal. Visontainak vázolja, hogy a felebbvitel czélját tévesztené, ha minden apró-cseprő dolog a harmadik fórumhoz, a miniszterhez kerülne. A felebbezés eseteit a tiszt ügyész megbírálására bizza, ki eset-ről-esetre hivatva lesz megállapítani, hogy mily ügyekben van helye a harmadfoku felebbezésnek.

A javaslat fentartásával kéri elfogadni a javaslatot.

Elnök a vitát bezárja.

A Ház többsége először elveti Szalay Károly határozati javaslatát; aztán nagy többségben elfogadják általánosságban a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatot.

A részletes vitát megkezdték, de folytatni hoinap fogják.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Kinevezések. A debreczeni királyi ítélőtábla elnöke Lengyel Viktor debreczeni kir. törvényszéki díjtalan jogyakornokot, Moys Pál szigeti törvényszéki díjtalan jog-

gyakornokot és Novák Kálmán szigeti járás-bíróági joggyakornokot díjas joggyakornokokká nevezte ki.

§ Meg akarta ölni magát. Hrenkó István jómódu nyíregyházi gazda ember nagyon bőven bánt a pénzével. E miatt fia Hrenkó József sokszor szemrehányást tett neki s állítólag több ízben tette is bántalmazta apját. Tavaly április 15-én felbízta a fiatalabbik Hrenkó szelgájukat, Gyebroszky Györgyöt, hogy este támadják meg az öregot, hadd pusztuljon el, mért pocsékolja a pénzt. Annap este elmentek ketten egy kávéházba, ott megittak 8 liter bort s aztán hazamenvén, egy östökével (ekotisztításra való vaszerszám) rácsaptak az öreg Hrenkó a csára, miután már előbb betörték az ablakot s neki renhantak a kisiető öregnek. Az arczán súlyos sebet ejtettek, aztán visszaszaladtak a kávéházba, hol néhány perczig időztek, aztán nyugodtan hazatértek. Eddig a tény, mit a nyíregyházi kir. törvényszék az apa feljelentésére megállapított s melynek alapján vádlottak mindegyikét 1-1 esztendei börtönre ítélte. A debreczeni kir. tábla tegnap tárgyalta ezt a hozzá felebbezett ügyet Naszády bíró elnöklésével. A tárgyalás nyílt ülésén folyt. A kösvédő Dr. Lőkövits Márton volt, kit vádlottak a különvédő szereplésre is felkértek. Épen ez adta meg a dolog főérdekességét, mert hasonló eset alig fordult még elő táblai gyakorlatunkban. Hogy a két védő egy személyben találkozhassék, fontos jogi kérdés, melyben a tábla teljes egy órahosszat tanácskozott, míg beleegyező határozatot hozott. A tárgyalás nagyon érdekes volt, a hallgatóság közt Szell tanácselnököt is ott láttuk. A tárgyalás és a perbeszéd meghallgatása után a kir. tábla mindkét vádlottat teljesen fölmentette. Az ítélet jogerős.

§ Takács Zoltán bandája. (Táv-irat.) Amint Lenk elnök megnyitotta a mai tárgyalást, elsőnek Stühr Fülöpöt, a szelevényi gazdag földmivest hallgatták ki. Elmondja, hogy 14 gyermeke és 880 hold földje van egy tagban. — A vádra nézve kijelenti, hogy ártatlannak érzi magát. Semmi része nem volt a bankóhamisításban, Nraveczért több váltót zsíralt s ezért fordult meg gyakran Oravecz házában. Fogalma sincs róla, hogy miképp került gyanuba. Takács szünt az vallja, hogy Stühr Fülöpöt nem látta soha. Az elnök további fagatására Takács elkeseredetten kiáltja.

— Hát jól van, láttam, segített bankót hamisítani.

Az elnök: Ne csináljon itt szkenákat, viselje magát tisztességesen.

Takács (csaknem síró hangon): Nagyságos elnök ur, csak nem követhetem el még azt az istentelen bünt is, hogy ártatlan emberekre rávalljak.

Ezután Szilágyi Albert és Csaplár Péter vádlottak jöttek sorra.

Völegény az esküdtzék előtt.

A szerelmi dráma epilógja.

A debreczeni esküdtzék előtt tegnap egy csins fiatal ember állott: Zubkó János, akit szándékos emberölés kísérletének a vádjá terhelt.

Az igazi, tiszta, boldogságot óhajtó

szereltem s az ebből fakadt féltékenység sodorta bajba. Az imádásig rajongott egy nánási sugár termetű, szép leány, *Herczeg Mariska* utám, a ki nem idegenkedett tőle, de a kitől soha sem akart egyebet hallani mézédés szerelmes szavaknál. Féltékenységből csak azzal gyógyult volna ki, ha amire százszor is kérte a leányt, kimondja a boldogító igent s a feleségévé lesz.

E felett a fiatalok szerelmes pajkosságukban zsörtölődtek egymással s az ifju lassan-lassan reményvesztetté lett. Elhatározta, hogy kivégzi magát s ezzel véget vet háborgó szíve minden fájdalmának. Élesre fent honyha kést tett a kabátja belső zsebébe s azzal az elhatározással ment el szép szerelmeséhez, hogyha a boldogító igent nem mondja ki, öngyilkossá lesz.

A leány előtt egy órahosszáig ömlengett s az pedig tréfás haragot színlelt. Komolyan vette ezt az ifju, elborult vele a világ, a kés után nyult s hátba szurta leányt.

Bünt követett el s a vér ébresztette tudatára. Önként jelentkezett, vád alá került s tegnap tartották meg ügyében az esküdszéki tárgyalást. Csak-hogy erre már *Zubkó János* nemcsak úgy jött el, mint vádlott, hanem úgyis mint a panaszos leány vőlegénye. Míg a vizsgálat tartott megbékültek egymással, szerelmes szívük összehozta őket s jegyesek lettek. Boldogságuknak csak a törvény állott útjában, amely előtt számolni kellett a vőlegénynek elkövetett bűnéért.

Tegnap tartották meg az esküdszéki tárgyalást, amelynek lefolyásáról tudósítunk az alábbiakban számol be:

A vádlott kihallgatása.

Zubkó János csinos fiatal ember. Fekete smokkingban, lakkecipőben jelent meg a tárgyaláson s megilletődötten válaszol dr. *Szeőke István* elnök kérdéseire. Elmondja, hogy mennyire szerette és szereti *Herczeg Mariskát*, nem akarta megölni, még csak megsebezni sem. Nem tudta akkor, hogy mit cselekszik.

Elnök: Mikor kezdett kételkedni abban, hogy *Herczeg Mariska* nem szereti?
— Egyszer hallottam, hogy *Mariska* azt mondta, hogy nem szeret, bárcsak sohasem jönne ide. Az édes apja is dühös volt rám.

Elnök: Mit tett erre?

— Másnap vártam, hogy ha a varrodába megy, beszéljek vele. Hiába vártam, nem jött. Elmentem hát én hozzájuk. Be volt csukva az ajtó. A testvére özv. *Dinókné* szólt ki, hogy menjek el és ne csináljak bajt. Jól láttam az ablakon, hogy *Mariska* otthon volt és sirt.

Elnök: El is ment?

— Hazamentem. Nagyon fájt utána a szívem, hát elhatároztam, hogy megölöm magam. Még egyszer azonban beszélni szerettem volna *Mariskával*. Ugy gondoltam, hogy megkérdelem, akar-e az enyém lenni? Ha nem, hát végzek magammal. Egy könyrszélű kést tettem a zsebembe s azzal léptem be hozzájuk.

Elnök: És ott mit tett?

— Megkérdeztem tőle amit akartam. Azt felelte, hogy nem szeret, nem is szeretett soha és nem lesz a feleségem. Mit tagadjam, könyörgésre vettem a dolgot, sir-

tam, kérleltem és mindez nem használt semmit. Azután nem tudom mi történt velem, magamat akartam megölni és ötszebezttem meg.

Elnök: No, no, *Zubkó*. Előbb kérte maga, hogy adja vissza az arczképét.

— Igen kértem. *Erzsébet* néniével hozatta ki és mikor a rámából bontani kezdte az arczképét, akkor borult el velem a világ. Én magamat akartam megölni és véletlenségből szurtam meg *Mariskát*.

Elnök: A rendőrség és a vizsgálóbíró előtt beismerte, hogy szándékosan tette.

— Én akkor azt sem tudtam, hogy mit tettem.

Elnök: *Dinók Károlyné* és *Herczeg Mariska* is azt vallják, hogy maga meg akarta ölni.

— Én nem akartam.

Elnök: Hányszor szurta bele a kést? Mert két sérülés volt rajta, egy karcolás és a szurás.

— Nem tudom, nem is tudtam, hogy mit tettem.

Elnök: Hát akkor miért ment jelentkezni?

— Azt hallottam, hogy *Mariska* meghalt. Elkészöntem a főnökömtől és úgy jelentkeztem.

— Már kibékültek?

— Igen és jegyben is vagyunk.

A menyasszony.

A menyasszony *Herczeg Mariska* valomására került a sor. Sugár termetű szép leány lép a bírák elé. Fehér selyem derék van rajta, rózsapír ömlik el az arczán s pillanatra egy fájdalmas tekintetet vet a vádlottak padján ülő vőlegényére.

Elnök: Ön *Herczeg Mariska*?

— Igen.

— Figyelmeztetem, hogy a vőlegény ellen nem köteles vallani.

— Nem akarok vallani és nem is kívánom a megbüntetését.

Erre *Herczeg Mariskának* helyet jelöl az elnök a tanúk padján s a szép leány bánatosan tekint a vőlegényére.

A tanuvallomások.

Az első tanu özv. *Dinók Károlyné*, *Herczeg Erzsébet* volt, aki néneje a menyasszony *Herczeg Mariskának*.

Elnök: Ön benn volt a szobában, mikor a vádlott megszurta *Herczeg Mariskát*?

— Igen.

— Testvére ön *Mariskának*?

— Igen.

— Figyelmeztetem, hogy vallomásában ne legyen elfogult, amiért már a testvére jegyese a vádlott. Sokszor járt önökhöz *Zubkó*?

— Igen.

— Vette észre, hogy szereti *Mariskát*?

— Igen, a nővérem is szerette őt.

— Milyen ember volt *Zubkó*?

— Nagyon jó ember volt, amíg a féltékenység nem bántotta.

— Ön tud arról, hogy *Zubkó* egyszer úgy nyilatkozott, hogy ha *Mariska* a másé lesz, megöli magát is, őt is?

— Nem tudom, hogy ilyen nyilatkozatot tett volna.

Azután elmondja az esetet. Hogy *Zubkó* kérte *Mariskát*, de a nővére nem engedett. Nem látta, hogy szurta meg, csak azt hallotta, mikor a nővére elkiáltotta magát: *Megszurt!* *Zubkó* mindjárt elment, ő pedig ágyba fektette *Mariskát*, aki hat hétig beteg volt.

Fejes Sámuelné, a *Zubkó* háziasszonya azt vallja, hogy *Zubkó* nagyon jó ember volt. Tudott arról, hogy szerette *Herczeg Mariskát* s hozzátesszi, hogy még

az volt a baj, hogy nagyon szerette. Egyszer mondta is előtte:

— Annak lesz jó, aki meghal, de én is meghalok.

Azon a napon, mint később megtudta, tőle vitte el a kést.

Egy pár lényegtelen tanuvallomás volt még, majd az orvosok nyilatkoztak. Azután rákerült a sor az esküdtekhez intézendő kérdésekre.

Perbeszédék.

A törvényszék négy pontban foglalta össze az esküdtekhez intézendő kérdéseket.

Az ügyész által indítványozott első főkérdés szándékos emberölés kísérletére vonatkozott. A második kérdés felhevült állapotban elkövetett szándékos emberölési kísérletet. A harmadik kérdés súlyos testi sértést ölelt fel. Míg a negyedik kérdés azt tartalmazta, hogy beszámítható állapotban volt-e vádlott.

Dr. *Udvarhelyi* Dezső köztudó rövid vádbeszédjében az első kérdés alapján kérte vádlottat bűnösnek kimondani. Elismeri, hogy nem gonosztevő felett itél a törvényszék, de a társadalmi jogrend megköveteli, hogy a bűnös elítéltségek, a büntetés kiszabásával az enyhítő körülményekugyis figyelembe veendők.

Dr. *Bacsó* József védenoze teljes felmentését kérte. Költői lendületű beszédében ecsetelte a megsértett vőlegény helyzetét.

Dr. *Szeőke István* elnöki magyarázata után *Zádor Lajosnak*, az esküdszék elnökének átadta a kérdéseket és bűnjeleket.

Az ítélet.

Az esküdtek rövid idő alatt meghozták a határozatukat. *Zádor Lajos* hirdette ki tegnap is az ítéletet, mely szerint az esküdtek az összes kérdésekre nemmel feleltek.

Öröm volt látni két boldog arczot, mikor a törvényszék a felmentő ítéletet kihirdette. — A vőlegény felvidult arczsal nézett menyasszonya felé, és mikor az ítéletet jogerősnek mondta ki az elnök, a vádlott és panaszos, mint boldog vőlegény és menyasszony, karöltve távoztak a tárgyalási teremből.

A földesi anyagyilkos.

— Esküdszéki tárgyalás. —

Debreczen, június 20.

A most folyó esküdszéki ciklus legérdekesebb tárgyalása kétségtelenül a földesi anyagyilkos bűnpere lesz. *Antos Gyula*, a huszonhatéves ifju került bírái elé, a ki két revolvergolyóval oltotta ki az édesanyja életét.

Antos Gyula vallomásában úgy adja elő bűnesetét, hogy szerelmes volt *Katona Ágnes*be és ezt a szerelmet ellenezte az édes anyja és azt akarta, hogy *Domokos Rózát*, a vagyonosabb leányt vegye el feleségül. Arról pedig tudta, hogy nem őt, hanem *Katona Gábort* szereti. Meg is mondta ezt az édes anyjának, aki leszidta érte.

E miatt nagyon elszomorodott s mikor *Csillag Ignác*z óránál zálogba tette az óráját, tőle kapott egy revolvert. Töltényt vett hozzá s mert édesanyja ellenzi a szerelmét, elhatározta, hogy kedvesét: *Katona Ágnest* és magát is meglövi.

Ezzel a szándékkal ment haza s ebéd után ismét előhozta anyjának a dolgot, kijelentvén, hogy Domokos Rózát feleségül nem veszi. Emiatt anyja újból megszüdta. Este felé, vacsora végeztével elment hazulról azzal a föltett szándékkal, hogy Katona Ágnesékhez megy s szándékát végrehajtja. Utközben betért a pálinkás boltba is, ott némi pálinkát ivott s kijövet el is indult Katonáék felé, de megállott, gondolkozott, nem mert oda menni, hanem az ötlött eszébe, hogy haza megy, megöli anyját, mint boldogalanságának okozóját s azután magát. Vissza fordult s hazament; otthon a lakást, a konyhaajtót, zárva találta. Zörgött, anyja kinyitotta s belépett a konyhába. Anyja ment elől s midőn be nyitotta az ajtót, fejére célozva elsütötte a pisztolyt, de nem talált, mert anyja éppen akkor megfordult s felé nézett. Ekkor zonnal reásütötte a második lövést, mely arcban találta, anyja lerogyott a padkára és nyögött, mire hozzálépett s hátulról a fejébe lőtt, majd arcra fektette, de anyja már akkor halott volt.

A cselekmény után nagyon megijedt s hogy azt a színezetet adja a dolognak, mintha rablógyilkosok jártak volna a háznál, a ládából a ruhákat kihányta s egy pénzes zacskót 12 korona turalommal kivett, az udvaron elrejtette s elrohant hazulról jegyese szüleinek házához, ott a pisztolyt elrejtette a szénakazal alatt s bement a családdhoz. Ez volt 6 óra körül s ott időzött mintegy 8 óráig, midőn atyja hírül hozta, hogy anyját meggyilkolták.

ÚJONSÁGOK.

* **Szabadságolások kezdete.** Oláh Károly tanácsnok ma kezdte meg két heti szabadságát. Távolléte alatt a katonai és illetőségi ügyekben, bizottságokban és elnökségekben *Hajdu Gyula* tanácsnok; ezinházi, nagyerdei és szegényházi ügyekben pedig *Szabó Kálmán* aljegyző helyettesítik.

* **A debreczeni lelenczház ügye.** A kormány több városban gyermekvédő intézeteket és lelenczházakat állít fel. Az egyes városok már megmozdultak. Küldöttségekkel járják a miniszteriumot, hogy az egyelőre korlátozott számban felállítandó lelenczházak helyének meghatározásánál városukat is figyelembe vegyék. Debreczenből ugyan nem járt küldöttség, de fenn volt tegnapelőtt a debreczeni közélet egy tekintélyes tagja, a ki előtt a miniszteriumban kijelentették, hogy a városok versengése dacára is Debreczen lesz az első, amely a lelenczházat és a gyermekvédő egyesületet megkapja.

* **A vármegyei levéltárak rendezése.** A vármegyei levéltárak nagy becsét némely törvényhatóság nem méltányolja kellőleg, annak kezelését elhanyagolja, úgy, hogy néha igen fontos okmányok

hallódnak el; néha pedig az évtizedekre visszamenő nemesi és vagyoni perek okmányai a rendetlen kezelés folytán nem találhatók fel. E visszasságok megszüntetésére *Szöll Kálmán* belügyminiszter szigorú hangu rendelkezést adott ki, melyben meghagyja, hogy a megyei levéltárakat a lehető legpontosabban kezeljék, az ugynevezett archivum-indexeket szabályosan vezessék és azokat a levéltárakat, melyek előbbi mulasztások folytán nem lennének kellő rendben, azonnal rendezzék, mert ellenkező esetben a legszigorubb megtorlást fogja alkalmazni, a mulasztást elkövetett tisztviselők ellen.

* **Autonobil közlekedés Debreczen utczáján.**

Debreczen város vállalkozó szellemű közönsége tulajdon sok nagy város közönségén, mikor a modern technika egyik legújabb vívmányát honosítja meg az alföldi metropolis falai között. Ki hitte volna, hogy a régi *talyigás* világnak a *bétkocsis*, majd a *kisvasut* s végre most valamennyinek az *autonobil* csinál konkurencziát. Mert egész komolyan hivatalos irás nyomán jelenthették olvasóinknak, hogy Debreczenben autonobil közlekedési társaság alakult, amely *autonobil bétkocsikkal* önti el a várost. A társaság képviselőiben dr. *Freund Jenő* ügyvéd tegnap adta be kérvényét a rendőrfőkapitánysághoz, amelyben engedélyt kér arra, hogy a vendes bétkocsis vitel díjszabás mellett autonobil kocsikat járathasson a város felső területén. A társaság egyelőre korlátozott számban ad át a forgalomnak autonobil bétkocsikat, amelyeket a közönség kedvére használhat. De ha úgy találja, hogy a kocsik nem lesznek képesek kielégíteni a közönség szükségletét, megfelelő számban szaporítani fogják a kocsikat. A debreczeni szegény bétkocsisok annak idején keserűen néztek a kis vasutra s valószínűleg hasonló keserűséggel fogadják az új konkurencziát is.

* **A nőegylet gyűlése.** A debreczeni jótékony nő gylet folyó hó 23-án délután fél 5 órakor, *Veresné Szathmári Teréz* urnő elnöklété alatt az árvaház nagyteremben ülést tart. Tárty: Elszámolás a cseresznye ünnepélyről.

* **Öngyilkos ifju.** Tegnap reggel egy fegyver lövése ismét kioltott egy ifjú életét. A Csere alatt lévő Bánkon Debreczeni György tanyáján történt az eset, ahol Asztalos Mihály a majoros tizenhétéves fia egy régi előlőtt fegyverrel szíven lötte magát. Hogy mi adhatta kezébe a serdülő ifjunak a fegyvert, miért vágyott a halálba, nem tudni, mert tettét senki sem sejtette, sem pedig levelet nem hagyott hátra, melyből a végzetes tett okára következtetni lehetne. Tegnapelőtt még vígan beszélgetett szülei vel, pedig már akkor megérlelődött benne a sötét terv. Este bejött Debreczenbe s itt be vásárolt puskaport és golyót. Tegnap reggel megvárta míg szülei és testvér-

bátyja a mezai munkát megkezdték. Észrevétlenül osont el mellettük, visszatért lakásukra, a bezárt ajtót feltörte és előkereste atyja régi, használaton kívül levő fegyverét. A fegyvert megtöltve *ágyba feküdt és szíven lötte magát.* A fegyvert, hogy elstühessen egész a melléhez szoritotta s ez magyarázza meg, hogy a kint dolgozók nem hallották a lövés zaját. A fegyverből kicsapódó láng ingét és testét egészen öszszeégette. Az ifju öngyilkosságát csak déiben vették észre szülei, a nikor hazatértek. Atyja azonnal lóra ült és bejött Debreczenbe értesíteni a rendőrséget, ahonnan *Bardócz* rendőrbiztos ment ki a helyszínére. A fiu hulláját boncolás végett behozták a debreczeni köz-kórházba.

* **A kalotaszegi varrottások kiállítása** még csak ma és holnap szombaton lesz nyitva. A közönség ama részének, amelynek még eddig nem volt alkalma, ideje gyönyörködni az erdélyi egyszerű magyar asszonyok, leányok eme remek kézi munkáiban, siessen a kiállítás megtekintésével. (Simonffy-utczai 1. sz. bérház 4. boltja). Az Erdélyi Kárpát Egyesület debreczeni ügyvivője ismét abban a kellemes helyzetben van, hogy a korábbra megrendelt körösfői butorok hazaszállítását folytathatja.

* **A kanyaró járványos felépése.** Az apró gyermekek között ismét járványszerűleg lépett fel a kanyaró s eddig már annyi eset fordult elő, hogy dr. *Sarvarty Gyula* tiszti főorvos szükségét látta az óvodák sürgős bezárásának. A főorvos holnap jelentést terjeszt a polgármesteri hivatalhoz, amelyben hivatkozással arra, hogy a kanyaró különösen a hat évén aluli gyermekek között uralkodik, az óvodák bezárását fogja kérelmezni. A hatóság más irányba óvintézkedésekre, hogy a betegség továbbterjedése korlátozható legyen, már megtette a szükséges intézkedéseket.

* **Az Országos kerékpárverseny versenybizottsága.** A polgári kerékpár egyeslet tegnap esti ülésén a versenyrendező bizottság a következőképen állította össze abc. sorrendben. *Versenybírák:* Dobieckzy Sándor útlevezető, Ferencz József, Braganzai Herceg, Bro. Leonhardi ezredes, Dr. Szűcs Miklós elnök, Simonffy Imre bír. tan. polgármester. *Czélbírák:* Aczél Géza, Dr. Benedek János, Igyártó Sándor, Komlóssy Arhur, Lazgallner Kálmán, Vecsey Imre. *Pályabírák:* Dr. Bayer Ferencz, Dr. Berger Andor, Berger Jenő, Berzöffy Vincz, Bürger Issó, ifj. Csóka S. Descombes Henrik, Dézsi L., Engesser S., Gebauer K., Dr. Horvay R., Király Gy., Dr. Körössi K., Dr. Kim Mihály, L. Nagy Bálint, Orosz Sándor, Roncsik Lajos, ifj. Schwarz Vilmos, Szilágyi Imre. Dr. K. Tóth Mihály, Tóth M. terna tanár, Dr. Tüdös János, Dr. Tüdös Kálmán, Überschwinger Rudolf főhadnagy, Ungvári József, Dr. Varga Lajos, Vecsey Zoltán, Wolaffka Antal. *Indítók:* Flascher György, Woczasok Ignác, Idömé-

rök: ifj. Gyürky Sándor, Zelinger Ede.
 Körjelölők: Lukács Vilmos, Vetésy Béla.
 Körszámlálók: Dusa István, Turai Farkas.
 Orvosok: Dr. Burger Péter, Dr. Szabó Zsiga.
 Pénztárnok: I.-ső kapu Békés Lajos, Kiss Lajos, II.-ik kapu Lukács Á. P. Nagy Jenő.
 Versenybírók: Groskó György. *Verseuyintészők*: Dr. Fejér Ferencz, Thiszon Arthur.
 Rendezők: Buzetzi Jenő, Cziczó L., Erdei J., Fényes M., Koutsek G., Kiss L., Mandel E., ifj. Megyasszay S., Wenger L., Veress S., Ziring L. *Pénztári ellenőr*: Molnár E., Prelovsky A., Szabó J., Wacha R., mind- ezen kandidált urakat a mai nap folyamán keresi meg az elnökség tisztségeik betöltésére.

* Öngyilkossági kísérlet.

A Hadház utca lakossága tegnap délelőtt egy hatalmas lövés zajára futott össze. Mindeki a 9. számú ház elé tolult, ahonnan a lövés kihallatszott s ahol mint csakhamar hirtelen kelt egy katonai öngyilkossági kísérletet követett el. A hír valónak bizonyult. Alsó Szabó József honvéd közlegény, aki a második századnál szolgált, akart megválni az élettől. Az ezredkürtösökhöz osztották be szolgálatra, de bizony ott sem felelt meg a feladatának. Bajtársai között sok adósságot csinált, magával nem törődött, összetorlódott a baj a feje felett s a halálba akart menekülni. Tegnap reggel a Hadház-utca kilencedik szám alatti lakására ment, ahol egy katonai fegyverrel szíven akarta löni magát. A nagy izgatottságban azonban nem jól célzott s a golyó a bal vállába fúródott és összeroncolt a csontokat. A halálba vágyó katonát a lövés után véresen találták meg s katonai intézkedésre a honvéd kórházba szállították, ahol nyomban ápolás alá vették.

* **Leidenfrost körútja tüzijáték- kal.** Leidenfrost Árminnak, a mi ügyes ezermesterünknek, a különösen ügyes pirotechnikusként elment a hirtelen az ország és vidékeire is, úgy, hogy most több nagyobb városból kapott meghívást nagyobb szabású tüzijátékok rendezésére. Leidenfrost nem is tért ki a meghívás elől, elmegy ezekre a helyekre s az ő ügyes, gyönyörködtező és meglepően szép tüzijátékaival bizonyára mindenütt elismerést fog aratni. Ugy értesülünk, hogy Leidenfrost első ilyen tüzijátékát már a napokban Nagyváradon fogja megtartani.

* **Gyermekek juniálisa.** Vidám gyermekesereg vonult fel tegnap délután hosszú sorrendben, zászlókkal, folytonos éljenzés közben a főtérré. A róm. kath. elemi iskolák leány és fiú növendékei voltak ezek, akik a vizsga után gyönyörűséggel várt juniálisukra indultak tanítóik, tanítónők és a lelkesítő kar vezetése alatt. A Miklós-utca szegletén riadó éljenzés közt szálltak fel a helyi vasút két külön vonatán s lobogót lengetve, dalolva, a Rákóczi-induló zenéje mellett indultak el. Utjokat végig nagy közönség kedves örömmel nézte, gyönyörűségüket lelve a jó-

kedvü gyermekesereg boldogságában. — Kézen az erdőn aztán megkezdődtek a társas játékok. Pajkos jókedvvel lapdázta, cziezta, énekeltek és táncoltak a gyermekek, akiket aztán az ő szeretettel körül vett lekipásztoruk: dr. Wolafka Nándor uzsónával vendéget meg. Majd a Vigadóban katonazene mellett folyt tovább a mulatság a gyermekek és a boldog szülők gyönyörűségére. Este nyolcz órakor pedig tüzijátékban gyönyörködhetek szintén a katonazenekar vidám nótái mellett. A tüzijáték után újra vonatra ültették az apróságokat s nótázva, éljenzve, határtalan jókedvvel tértek vissza a városba.

* **Dizoklevél iparos tanoncoknak.** A debreczeni ipartestület dizokleveleket készített, amelyeket a most vizsgáló iparos tanoncok jobbjainak kitüntetésére szántak. Ilyen dizokleveleket azok az iparos tanoncok kapnak, akik úgy az elméleti tanulmányokban, mint a rajzolásban jelesen vizsgáznak.

* **Négy kőműves legény.** A nagyérdemi büntetésben részes kőműves legényeket sikerült a rendőrségnek kinyomozni s tegnap már kihallgatásra állították őket elő. A vád és vallomásaik alapján hármuk közül Vég Gyula h.-főkapitány, mint aki a vizsgálatot vezette, letartóztatott, egyet pedig szabadon bocsátott. Olyan tanúról van tehát szó, amely rendőri és bírói eljárás tárgyát képezi s amelyet éppen úgy, mint más bűneseteket nem lehetett a nyilvánosság elől elzárni. De talán már azért sem volt helyes, mert óvatosságra intő példa van benne, amelyre a figyelmet felhívni még sem lehet olyan ferdeség, mint amilyen kötelesség.

* **A dohánygyári munkások táncvizalma.** A dohánygyári munkásnők és férfiak, mint minden esztendőben, úgy az idén is rendeznek táncvizalmat. A táncvizalmat július 6-án, a nagyérdemi vigadóban fogják megtartani.

* **Pályázat alapítványi helyekre.** A Budapest székes főváros által József ca. és kir. főherceg ur Feneégének 25 éves honvéd főparancsnoki jubileuma alkalmából a m. kir. honvédséghez tartozó vagy tartozó egyének egész vagy félárva fiú és leány gyermekei részére létesített alapítványi helyek közül egy a „József“ fiú árvaházban és egy az „Erzsébet“ leány árvaházban a jövő iskolai évre megüresedik s az erre vonatkozó pályázati kérvények f. évi aug. hó 1-ig a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz adandók be, a bővebb feltételek pedig a városi tanács katonai ügyosztályánál tekinthetők meg. Megjegyeztetik, hogy a községi illetőség mellékes és hogy a gyermekek legkisebb életkora 6 év, a legmagasabb életkor pedig fiuknál 10, leányoknál 12 év.

* **Katonazenekar hangversenye.** Szombaton este a Bika szálloda udvari helyiségében nagy katonazenehangverseny lesz. A hangversenyen mindenki belépő díj nélkül vehet részt.

* **Tornavizsga.** A debreczeni róm. kath. gymnasium ifjusága tegnap tartotta meg nyilvános tornavizsgáját. A gymnasium udvarán igen nagy és díszes közönség foglalt helyet s gyönyörködött az ifjúság felvonulása katonai rendgyakorlatában. Legnagyobb sikerrel azonban a tornaszereken működtek az ifjak, akik közül nem egy, különösen a nyujtón merész és szédületes gyakorlatával lepte meg és indította zajos tapsokra a közönséget. A tornavizsgát a Hymnus eléneklésével zárták be s a közönség nagy meglepődéssel és elismeréssel távozott a szépen sikerült ünnepély keretében megtartott vizsgálatról.

* **Elveszett a Timár-utcai óvodától Burgondia 5.-ig egy duplafedelű női tulaóra U. G. monogrammal és lánczokkal. Megtalálójá 10 korona jutalomban részesült.**

* **Kováts-féle Köszvényeszes** gyorsan elmulaszt mindennemű hüléssből származó rheumat, szaggatást fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért, L. Kováts Nándor gyógyszerésznél a Fehér Hattyú gyógyszerárban. Piac-u. 30.

* **A nagyérdemi a dobos nagyvendéglőjében** Markus Jenő gondoskodik, hogy a kiránduló közönségnek mindenkor friss csapolású sörrel, villásreggelivel délutáni uzsonnával, választékos vacsorával szolgálhasson Halak: kecske, tyúk, halászlé és egyéb különleges ételek minden időben kaphatók. Hetenként 5-ször délutáni zene. Szerdán Magyar Testvérek, pénteken Rácz Károly és Vere Tóni zenekarai hangversenyeznek éjjeli 12 óráig.

* **Figyelmeztetés.** Tisztelettel felhívom a nagyérdemi vevő közönség becses figyelmét kik a Berettyó-Ujfaluú ártéai üdítő vizet pártfogolni sziveskednek hogy a birtokokban levő, saját peccsütünkkel ellátott üvegeket csakis Sarkady Lajos úr képviselőnknek üres állapotban kicserélés végett átadni kérjük, nehogy az üvegek esetleges oly forma vizes üvegekért mint a mieink kicseréltetnek.

Továbbra is b. bizalmukat és pártfogásukat kérjük. *Ártéai forrásviz vállalat.*

* **Rózsá arczenőcs,** szeplő, májfoltok, persenések ellen legjobb vegyészeti termék. Teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, nem avasodik soha. Üdeséget, bájta kölcsönöz az arcznak. Egy tégely ára 1 korona. Hozzá szappan 60 fillérért kapható Franciscs és Jóna drogueriájában, Kossuth-u. 2. sz. *Ugyanott mindenféle toilett-czikkok kaphatók.*

* **A hölgyeknek** mindig nagy gondot okoz a toalette; ennek egyik legfőbb kelléke a mell-fűző (mieder), mely széppé, plasztikusá teszi a termetet, még azoknál is, kiknél a szép szabályos forma nem adott meg. Őök azt hiszik, hogy ezt bárminő fűzővel elérhetik? Nem. Azok a külföldről beözönlő fűzők nemhogy csinosá tennék a termetet, de egészségi szempontból ártalmasak. Orrosi vélemény szerint ezek a testhez szabálytalanul simulnak és így megátolják a vérkeringést, amelyből leggyakrabban a legnagyobb betegségek származhatnak. Ezt elkerülhetjük és a külföldre sem küldjük pénzünket. Van Debreczenben Goldstein Karolinának (főtér, Biedermann-palota) egy kitűzőn berendezett mell-fűző (mieder) gyára, ahol csak mérték szerint készülnek a mell-fűzők; tehát egészségi szempontból teljesen megfelelnek az orrosi szabályoknak. Különben a gyár már számtalan nagy szaktekintélytől bir elismerő

levéllel Mell-fűzők a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig hat óra alatt elkészülnek.

SZÍNHÁZ.

Az Uránia első előadását tegnap nagy közönség nézte végig s minden tulzás nélkül mondhatjuk, hogy nagy gyönyörűséggel nézte a tizenkilenc század történetét felölelő képeket. Részletezni sok volna ezeket s csupán azt emeljük ki, hogy a közönség nem győzött betelni az elismerés tapsaival. Rendkívül nagyhatása volt a szabadságharczából feltüntetett képeknek. Kossuth, Deák, Széchényi arcképeinél viharos tapsok hangzottak el s különösen nagyhatása volt a „Kossuth Lajos azt üzenté” című képnek. De amikor a Haynau arcképét látta a közönség, ellentétes érzelmeinek sem késett kifejezést adni. Az utolsó szakaszt érdekessé tette a bur háboruból felvett mozgófénykép es port, ott azonban a harcziás jeleneteknél csak azt nem tudta megbocsátani a közönség, hogy a burok helyett az angolok győztek. A képek különben mind hatásosak és tanulságosak voltak.

A mai előadás. Az Uránia tudományos színház tegnapi első előadásának sikere után bizonyosra vehető, hogy a mai második előadást még nagyobb közönség fogja végignézni. Ma este Amerika, az újvilág minden csudálatos szépségével kerül színre. A néző közönség egy távoli ország óriás testü tartományába száll át, mely innét Sok ezer mértföldnyire, földünk tulsó oldalán, szédítő méretekkkel, hihetetlen alakban áll. A mai előadás ebbe a csudás országba vezeti a nézőt, amelynek varázsát már neve hallattára is érezzük.

Hat napi vízi utat látunk, mikor Amerika legelső halavány földsárja feltűnik a néző előtt. Ott látja a Liberti szobrot, majd mögötte az óriási város házeit a kikötő, nagy mozgófényképekben a Broadwait.

Roppant érdekes és különösen tetszeztető mozgófényképben látjuk magunk előtt Edisonnak, a telefon s a más híres találmányok mesterének műhelyét. Majd az amerikai óriási házakban, a földfeletti vasútan, a klubtanyákban, a világ leggazdagabb emberének palotájában teszünk látogatást. Az amerikai színházak és kerékpárversenyek szintén rendkívül érdekes látványosságok lesznek.

A második felvonás gazdag képcsoportozatában nagy tetszésre számíthat két sikerült mozgófénykép csoport. Az egyik *A box küzdelem*, a másik *A kakasviadal* lesz.

A harmadik felvonás második képe már ismét mozgófénykép lesz. Ez a *Lassó*, az amerikai csikóvilág. Azután sorra következik egy csomó érdekes látványosság. Ilyen a gomba szikla, a megkövült indián, vasut a sziklahegyen, a pokolkapu, az indián szellemtáncz, az aranyország, a drótvasutas város és palmaország.

A mai előadás is tehát gyönyörködte-tőnek és ismeretgazdagítónak ígérkezik. Akik tehetik, ne maradjanak el s nézzék meg, gyönyörűségüket fogják találni benne.

TÁVIRATOK.

Merénylet a német trónörökös ellen.

Budapest, június 20. Bochumból táviratozzák nekünk: Mikor a német trónörökös tegnap Minndenből Bonnba utaztában a bochumi pályaudvarra érkezett, egy vasuti hivatalnok botjával ráütött annak a kocsinak az ablakára, a melyben a trónörökös ült. A hivatalnokot letartóztatták és előbb az állomás irodájába, azután pedig a rendőrségre vitték. Ugy látszik részeg volt. A kihallgatásnál azt mondta, hogy közelről akarta látni a trónörökösöt. A szalonkocsiban alig vették észre az esetet és inkább tréfásan fogták fel.

A fővárosi rablógyilkos elítélése.

Budapest, június 20. Áprilisban Blass Zsigmond pálinkamérési üzletvezetőt egy kalapács ütés riasztotta fel álmából. Kubik József fiatal suhancz sujtott rá gyilkos szándékkal. Blassnak két helyen is beszakadt a feje, az agyveleje is kilocscsant, félholtan találtak rá. Kubik pedig az üzlet fiókjából 150 koronát rabolt el Kubikot elfogták, Blass pedig két koponyalékeléssel mentette meg az orvosi tudomány. A fiatal bűnös felett ma ítélkezett a budapesti esküdtszék és a verdikt alapján öt évi fegyházzal sujtotta a törvényszék.

Transvaal.

London, június 20. A kormány elhatározta, hogy újabb csapatokat küld Afrikába. Már a jövő héten indul el az első 5000 ember. Camberlain miniszter értesítette a gyarmatokat, hogy Dél-Afrika részére újabb kontingensekre van szükség. Ausztrália legközelebb egy lovas-ezredet küld a harcztérre.

Fejérváry üdül.

Budapest, június 20. Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter üdülésre Karlsbadba utazott.

A buza ára emelkedik.

Budapest, június 20. A A tőzsdén az irányzat ma lanyhan indult. Buzaár 85-érfé (50 kilónként) alig volt vevő. Ezt a tegnap közzétett osztrák kimutatásnak tulajdonították, mely a tőzsde felfogása szerint elég kedvező. Déllelőtt magán sürgönyök érkeztek, melyek hírül adták, hogy a Bácskában és a Bánatban az elmúlt éjszaka ködök voltak. Később újabb sürgönyök jelentették, hogy ugyanott a fekete rozsda is fellépett, ami évtizedek óta nem történt meg. Zemplénből pedig nagy havazásról jött jelentés. Ezekre a hírekre megizgalom keletkezett a börzén, a buza ára 50 kilónként 11 fillérrel felszökött. Az irányzat délben rendkívül szilárd

volt, annál inkább, mert a tegnapelőtti bánáti és bácskai híreket a hivatalos sürgönyök is megerősítették.

Kína.

London, június 20. Anglia értesítette a nagy hatalmakat, hogy nem egyezik abba, hogy Kínában a beviteli vámok az opiumra és rizsre felemeltesse. A „Daily Mail” jelenti, hogy a kártérítés kérdése végre megoldást nyert. A kártérítési összeg 400 millió tael, mint azt Amerika javasolt, a kamat 4 százalék, a mihez Japán is hozzájárult.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buza októberre . . .	8.13
Rosz októberre . . .	6.92
Zab októberre . . .	6.40
Tengeri júliusra . . .	5.43
Tengeri 1902 májusra	5.17

Irányzat szilárd. Amerika fél centtel olcsóbb. Berlin háromnegyed márkával magasabb.

Szerelmi dráma.

— Saját tudósítónktól. —

Véres esemény történt tegnapelőtt Sári községben, ahol — mint nekünk írják — egy féltékeny legény agyonverte a szeretőjét és a szeretőjének anyját. Kókai Tamás jómódu család fia szerelmes lett Hirkó Ágnesbe, egy szegény özvegyasszony egyetlen leányába. Az anya nem ellenzte a viszonyt, mert a jómódu legény házasságot ígért a leánynak s így a legény majdnem mindennapos vendég volt Hirkóknál. A leány, hogy télire egy kis kenyérré való gabonát szerezzen, a múlt héten elszegődött marokszedőnek az aratás idejére.

Molnár Imre odavaló legény fogadta fel Hirkó Ágnes, akire a szerelmes Kókai Tamás különben is féltékeny volt. Amint Kókai megtudta, hogy a szeretője Molnárnak lesz a marokszedője, beállított Hirkóékhoz s előbb a leányt, azután pedig az anyját kérte, hogy bontsák fel az egyezséget Molnárral s ne menjen el marokszedőnek. Ugy anya, mint a leány iparkodtak megnyugtani a szerelmes legényt, hogy nincs kenyérré való és más tisztességes leány is elmegy dolgozni. Kókait azonban nem tudták megnyugtani. Azzal a fenyegetéssel távozott, hogy baj lesz. Tegnapelőtt este Kókai ismét felkereste Hirkókat s mivel ez alkalommal is hiába kérte a leányt és az anyját, revolverrel rálőtt a leányra is, az anyjára is.

A golyó a leányt halántékon találta s rögtön meghalt. Az öreg asszonynak a mellét furta át a golyó, de halált nem okozott. Kókai a gyilkosság elkövetése után elment Molnár Imre lakására, hogy azt is megölje, de nem találta otthon. E közben már híre futott a gyilkosságnak. Kókai a temetőbe ment és ott föbe lölte magát.

HIREK.**Éjjeli pósta.**

× **Lónyay Stefánia grófné betegsége.** (Éjjeli express tudósítás.) Mint egy belga lapban olvassuk, Lónyay Stefánia grófné betegsége komolyabb természetű és a beteg a napokban meg is kellett operálni. A kezelő orvosok véleménye szerint a grófné felgyógyulása hosszabb időt fog igénybe venni, minthogy a makacs betegség egész szervezetét megtámadta.

× **Ibsen állapota.** (Éjjeli express tudósítás.) Mint Kopnhágából jelentik, Ibsen állapota változatlan. A nagy költő az orvosok kijelentése szerint éléhet ugyan még egy pár hónapig, de irodalmi működésének már vége amennyiben már gondolatait sem képes leírni. A beteg alig tud már beszélni és csak dadogva ejt ki néhány szót.

× **Különös követség.** (Éjjeli express tudósítás.) Pétervárról jelentik, hogy a napokban érkezik oda a tibeti dalai-láma követsége. Első ízben történik, hogy a dalai-láma valamely udvarhoz követséget küld.

× **A német helyesírás.** (Éjjeli express tudósítás.) Berlinből jelentik, hogy ott tegnapelőtt ült össze gróf Posadovezky államtitkár elnöke alatt az a konferencia, melynek célja a német egységes helyesírás megállapítása. Az elnöklő államtitkár megnyitó-beszédjében hangsúlyozta, hogy a szövetség-tanács óhaja, hogy az egységes német birodalomban a helyesírás is egységes legyen. A konferencián az osztrák kormány képviselésében Dr. Huemer udvari tanácsos vesz részt.

Eltemetett munkások.

— Saját tudósítónktól. —

Négy munkás szerencsétlenségéről kaptunk hírt Farkasról. A község ugyanis a csorda legelőn kutat akart ásatni. Ezt a munkát négy odaváló ember, Kokity Lázár, Jezsovics György, Gyonits György és Poits Vidó vállalták fel s még a múlt héten hozzá is kezdtek a munkához. A munka meglehetősen haladt s kedden reggel már 8 méter mélyre ástak, de viznek még akkor híre sem volt. Hogy a mélyítést könnyebben folytathassák, a kut gödör alsó részét ki kellett szélesíteni, a mit, hogy kevesebb munkába kerüljön, elásással igyekeztek elérni.

A mint a négy ember lent dolgozott a kut fenekén, a meglazult földtömeg leomlott s maga alá temette a négy embert. Ez még, a mint a később vizsgálat megállapította, délelőtt 9 óra tájban történt. Dél-tájban Jezsovicsné ebédet vitt a férjének s mikor a kuthoz ért, az emberek közül egyet sem talált, a szerszámok pedig ott heverték. Az asszony rosszat sejtve, befutott a köz-

ségházára, a honnan csakhamar segítség ment ki a helyszínére s mintegy másfél órai erős munka után eltávolították a beomlott földet, de már ekkor a betemetett négy munkás meg volt halva. Mind a négy megfuladt.

A megejtett nyomozás, illetve vizsgálat során kiderült, hogy a szerencsétlenségnek maguk a munkások voltak az okai, kik a földtömeget elmulasztották alá támasztani. A szerencsétlenül járt munkások valamennyien családos emberek voltak, kik több gyermeket hagytak maguk után. A község saját költségén temettette el őket.

OSZARNOK.**Angyal és ördög.**

(Folytatás.)

Mari asszony öröme tehát teljes volt. A vendéglősné csupa hálából is kitűnő ebédet készített a számára, de Mari asszonynak már nem volt kedve és étvágya hozzá. Az ő gondolata már folytonosan azon járt, hogy a terve fog-e sikerülni?

Ebéd után kereste az alkalmat, hogy a kalapácsot egy ügyessen készített csomagba rejtve és asztán elindult az utjára.

A vendéglősné aki hálálkodással vette körül, váltig erősködött azon, hogy a cselédjével kiviteli a csomagot a vasúthoz.

— Minek cipelmé a nagysága, mondogatta. — Nem ilyen kézbe való az.

De hát Mari asszonynyal nem boldogult. Az lett volna ránézve a veszedelem, ha a csomagot átadja, mert a súlyáról mindjárt következtetést vonhatott volna a vendéglősné. Neki pedig az volt a legfőbb célja, hogy valahogy észre ne vegyék, hogy a kalapácsot rejtette el benne. Hiszen az ő új ruháit is csak azért adta oda a vendéglősnének, hogy azt higgye, hogy más célra hozatta és nem a lakat leverésére a kalapácsot.

Mari asszonynak erős szabadkozásra volt szüksége, míg a vendéglősnével megtudta értetni, hogy a csomagot nem adja át s azt minden áron ő maga akarja vinni.

Délután kevéssel az ebéd után indult utjára Mari asszony. Kiment a vasuti állomás

végén álló őrházhoz, ahol egy bakter járt fel és alá.

— Mondja csak jó ember, mikor megy legközelebb a vonat a főváros felé?

— Este nyolcz órakor.

— És melyik sinen megy?

— Ezen.

— Milyen szép mellette az út.

— Bizony szép, de sokkal szebb a sziklaoldalnál.

— Messze van az?

— Bizony gyalog jó két óra járás.

— Én idegen vagyok itt, de imádom a regényes helyeket, szeretném megnézni, de én is utazom az esteli vonattal és nem szeretnék lekésni.

— No, ha a nagyságának egyéb dolga nincs, addig bátran odáig sétálhat, de addig bátran vissza is jöhet onnan.

— És szabad ezen az uton járni?

— Szabad. Azért van mellette ez az út. Sokan szoktak oda járni, séta kedvéért is. De így hétköznap ritkán akad ember, hanem annál több vasárnap.

Több sem kellett Mari asszonynak. Megköszönte a szives felvilágosítást s haladt tovább. Mit neki az út? Két óra alatt? Hisz az semmi. Egész boldog volt, hogy ez a két óra céljához juttatja.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR.

Gróf Schönborn-Buchheim Ervin beregm. uradalomból, Dr. Kétly, dr. Bókay, dr. Wiederhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő sikerrel ajánlatik

Szolyvai

gyógyforrás

köszvény, hólyag és vizeleti szervek bajainál vesebajoknál, cukorbetegség, húgyhomok, epekő a torok és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság és gyomor betegedésnél.

Kitűnő asztali viz.

Kapható minden ásványvízkereskedésben.

Raktárhelyiség változtatás miatt a raktáron levő, elősmert legjobb minőségű

Eperjesi cserép kályhák leszállított árak mellett,

továbbá:

Fűzőedények, takarékkonyhák, épület-vasalások, gazdasági eszközök, tetőlemezek, mérlegek, revolverek és töltények

nagy választékban
a legjutányosabb árban

kaphatók:

Kovács Gyula vasüzletében

a „BIKA” szálloda mellett.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Női ruha alj és derék kisegítő varrónők jó fizetéssel felvétetnek Piacz-utca 10 szám alatt.

Fiatal vas- és fűszerkereskedő segéd megfelelő állást keres vidéken. Cím: Kárai Gyula homokkert utca 87. sz. Debreczen.

Egy nagyobb utazó kosár jutányosan eladó, esetleg kisebbre átcserezhető. Bulster-ház, Európa-épület.

Egy csinos butorozott szoba külön kijáratu kiadó. Rákóczy-utca 10 szám.

Kerestetik egy 400-500 holdas gazdaság haszonbérbe. Értekezhetni a kiadóhivatalban.

Eladó egy 9 és fél nyilas szepes pusztai föld. Értekezhetni ugyan ott.

Köhögésnél legjobb a Borsy-féle legjobban a Borsy-féle Pemetefü cukorka. Kapható Borsy-cukrászdában és Francisc és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Igyunk ebesi ártézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár: Piacz-utca 7. szám.

Gyógyszerész gyakor-
noknak felvétetik egy 6-8 osztályt végzett ifjú Balázs Ödön gyógyszerterárában Csapó-utca.

Rézgálicz elsőrendű szőlő permetezéshez kilója 32 kr. **Lusztig Károly** fűszerkereskedésében Bika szálloda mellett.

Tanuló fővétetik rőfös és rövidára üzletbe. Értekezhetni: József kir. her.-utca 56. sz. a.

Gyógyszerész gyakor-
noknak egy 6 osztályt végzett fiatal ember helybeli gyógyszerterárába felvétetik. Cím a kiadóhivatalban.

Igyunk Berettyó-Ujfalui
ártézi üdítő vizet, kapható minden fűszerüzletben és kávéházban. Főraktár: Péterfia-u. 25.

Legolcsóbb bevásárlási forrás. Neumann és Weisz, festék, zsiradék, szerszám vasalások, faragványok, görlecek és zománcozott konyha edények gyári raktára. Debreczen, Hatvan-utca 5. szám.

A Méltóságos főispán úr és Dr. Balkányi Miklós úr szálló telepeik mellett 7 és fél katasztrális holdföld eladó, szőlő földnek igen alkalmas, értekezhetni iránta a tulajdonossal Péterfia-u. 36 szám alatt.

Első debreczeni borozó (bodega) megnyilt, piac-utca 75. sz., az Elite kávéházzal szemben, Mindennap friss cőser felvágott, virsli Nagy Szébenből, 1 liter új bor 36 kr. Tisztelettel **Wieder Sámuel**.

Szintartó legujabb satin, kreton, battiszt pique stb. tavaszi és nyári ruhák nagy választékban jutányos áron beszerezhetők **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében, Bika szálloda mellett.

Iroda, vagy bolti szolgai állást keresek. Cím a kiadóhivatalban.

Jó forgalmú fűszer-, vas- és üveg-üzlet kedvezményes feltételekkel más vállalat miatt eladó. Cím a kiadóhivatalban.

Részlet üzlet. Minden nős és állandó lakással bírógényen csekély heti, vagy havi részletfizetésre vásárolhat vásznakot, kész férfi és női öltönyöket, női kabátok és gallérokat és mindenféle kézműtárukat Kaiser Salamon üzletében, Hatvan-utca 2. sz.

3244 szám.

1901 tkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy az Alföldi Takarékpénztárnak végrehajtónak Aszalós Ferencz és neje elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék, a debreczeni kir. járásbírószék területén levő, a debreczeni 1239 sz. tjkvben A+1 sor 1284 hrsz. ház és beltelekre 1286 koronában, a debreczeni p. nagy cserei 73 sz. tjkvben A+1-5 sor 557, 555, 553, 550 és 560 hrsz. kaszállók a C 1-2 alatti szolgalmi joggal terhelve, 3357 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak fogantatására határidőül az **1901 évi július hó 3-ik napjának** d. u. 3 órája e kir. törvényszék árverési termében kitűzetett. Kikiáltási ár a fent kitett becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetében a kikiáltási áron alól is el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, avagy az 1881 LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál és Debreczen város rendőr kapitányságánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkv. hatóságnál 1901 évi Márczius 30.

Harsányi Gusztáv,
kir. törv. bír.

319/1001 szám.

Hirdetmény.

Debreczen szab. kir. város törvényhatóságának f. évi Julius havi bizottság közgyűlésén egy illeték nyilvántartói állás fog választás útján betöltetni, mely állás 2000 korona fizetéz és 400 korona lakáspénzből álló javadalmazással van egybekötve.

Felhívom az ezen állásra pályázni kívánókat, hogy felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám, mint a kijelölt bizottság elnökéhez **f. évi július hó 15-én** d. u. 5 órájáig annyival inkább benyújtásák, mert a később érkező pályázati hirdetmények figyelembe vétetni nem fognak. Debreczen, 1901 június hó 6.

Gróf Dégenfeld József,
főispán.

Minden tanuló-
nak, aki vizsgáját jól tette le, annak veszenek egy fényképező kamrát **Komáromi Józsefuél.** Debreczen, Piacz-u. 12. (Stenczienger ház.)
Dijtalan tanítás.

Biederman házban

egy kényelmes 3 szobából és mellékhelyiségekből álló

emeleti lakás,

továbbá irodának alkalmas két szobából álló emeleti helyiség azonnal kiadó. — Ugyanott

egy üzlethelyiség

augusztus 1-től kiadó.

Melyik a legjobb szépítő folyadék?

MOLLITERGIN

mely puhává, fehérré, üdévé teszi az arc és kéz bőrét, nem zsíroz, teljesen ártalmatlan.

Hatása meglepően gyors.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits J.

a Kigyóhoz címzett gyógyszerterárában,
Debreczenben.